

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Samtidig med, at staten i 1973 overtog ansvaret for sejladsen Rønne-København og Rønne-Ystad, blev Bornholmstrafikken oprettet som statsvirksomhed. Mens organiseringen af den kollektive trafik på langt de fleste områder har undergået væsentlige ændringer de senere år, har de institutionelle rammer for færgebetjeningen af Bornholm stort set været uændret.

I de øvrige dele af den kollektive trafik er ændringerne sket med baggrund i en blanding af EU-krav og danske ønsker om at sikre en effektiv, kundeorienteret og billig transport. Et af midlerne hertil har været en adskillelse af trafikkerfunktionen og ansvaret for virksomhedsdriften. Det er lignende forhold, der ligger bag ønsket om at sikre Bornholmstrafikken en handlekraftig bestyrelse, som skal sikre, at rederiet drives effektivt, mens Trafikministeriet varetager trafikkerfunktionen.

Som nævnt i regeringsgrundlaget er der behov for reformer, der udvikler mere fleksible strukturer og fremmer tilpasningsevnen i erhvervslivet og den offentlige sektor. Det gælder også Bornholmstrafikken.

For at sikre Bornholmstrafikken større fleksibilitet og kommerciel frihed ønskes statsvirksomheden omdannet til et aktieselskab. Bornholmstrafikken vil dermed få bedre muligheder for at agere forretningsmæssigt og dermed mulighed for at konkurrere på fair og lige vilkår med private rederivirksomheder.

En stor del af den øvrige kollektive trafik har i de senere år været i udbud. Det gælder f.eks. andre samfundsgrundede færgeoverfarter og busdrift. Det sker bl.a. for at sikre en effektiv, kundeorienteret og billig transport.

Færgebetjeningen af Bornholm er i en lignende situation. Derfor ønskes der udbud af den samfundsgrundede færgebetjening af Bornholm. Ved et udbud vil kravene til den samfundsgrundede serviceforpligtelse blive præciseret, og markedsprisen herfor vil blive testet. Dette vil være med til at optimere forholdet mellem kvalitet og pris.

Regeringen vil anvende en del af de forventede besparelser i forbindelse med udbuddet til Bornholm til gavn for bornholmerne inden for rammerne af EU's statsstøtteregele.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget bemyndiger for det første trafikministeren til efter forelæggelse for Folketingets Finansudvalg at stifte et aktieselskab ved navn Bornholmstrafikken A/S, hvis aktiekapital tegnes af staten. Ved forelæggelsen for Folketingets Finansudvalg vil der blive forelagt et udkast til åbningsbalance og en redegørelse for selskabets økonomiske grundlag.

Lovforslaget indebærer for det andet, at der indsættes en bestemmelse i færgebogen, hvorefter trafikministeren sikrer den samfundsgrundede færgebetjening af Bornholm.

Endelig indebærer lovforslaget, at lov nr. 272 af 23. maj 1973 om Bornholmstrafikken samt lov nr. 258 af 6. juni 1985 om tjenestemandsansættelser ved Bornholmstrafikken ophæves, da der ikke længere er behov for lovene.

Indtil det vindende rederi starter sin sejlads, sikrer trafikministeren uden afholdelse af udbud, at den samfundsgrundede færgebetjening videreføres.

3. Statsvirksomheden Bornholmstrafikken

Bornholmstrafikken blev oprettet som statsvirksomhed, da staten med hjemmel i lov nr. 272 af 23. maj 1973 overtog aktiverne i A/S Dampskibsselskabet på Bornholm af 1866.

Bornholmstrafikkens formål er at drive trafik med passagerer, post og gods til og fra Bornholm. Rederiet besejler overfarterne Rønne-København, Rønne-Ystad og Rønne-Køge. Desuden besejles Rønne-Mukran (Tyskland) i samarbejde med Scandlines A/S. På grund af den sæsonvarierede efterspørgsel er der et forskelligt antal ture på overfarterne i løbet af året.

Overfarten mellem Rønne og Køge er en godsroute, der besejles i en forsøgsperiode frem til den 31. marts 2003, jf. Akt 182 tiltrådt af Finansudvalget den 29. maj 2002.